
Diagnoza potrzeb i potencjału kulturowego społeczności lokalnej

Raport 2024

Kulturalna Baza

**CENTRUM
BIBLIOTECZNO
KULTURALNE**

GMINY KAMIENNA GÓRA

Spis treści

1

WPROWADZENIE	3
Problematyka badawcza	4
Cele badawcze	4
Metody i narzędzia badawcze	5
Charakterystyka badanego środowiska i jego potencjał	8
Kultura	14

2

REALIZACJA DIAGNOZY	21
Grupy docelowe	26
Uzupełniające działania diagnostyczne	33

3

PODSUMOWANIE	35
Rekomendacje	36

4

Wykaz materiałów i źródeł badawczych	38
Osoby odpowiedzialne za tworzenie diagnozy	39

Wprowadzenie

Centrum Biblioteczno-Kulturalne Gminy Kamienna Góra z siedzibą w Krzeszowie to samorządowa instytucja kultury, która zgodnie z zapisem Ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym, powołana została do życia w celu realizacji zadań własnych gminy, mających na celu zaspakajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty w zakresie kultury.

Udział Centrum w programie Dom Kultury+ Edycja 2024, którego realizatorem jest Narodowe Centrum Kultury, pozwolił nam na doświadczanie w zakresie prowadzenia diagnozy potrzeb lokalnych. Zespół nasz poszerzył swoją wiedzę na temat lokalnych potrzeb, zainteresowań i kulturalnych marzeń, a także potencjału kulturowego mieszkańców. Mieszkańcy natomiast poznali nowe ramy funkcjonowania instytucji.

Inicjowane w ramach projektu działania miały na celu zaangażowania Centrum w życie lokalnej społeczności, jak także poprzez prowadzenie diagnozy - odkrywanie i rozwijanie jej szeroko rozumianych zasobów, a w konsekwencji i docelowo wspieranie oddolnych inicjatyw kulturotwórczych.

Problematyka badawcza

Centrum Biblioteczno-Kulturalne Gminy Kamienna Góra z siedzibą w Krzeszowie to instytucja kultury otwarta na nowatorskie działania animacyjne, które zainicjowane zostaną przez lokalną społeczność w oparciu o wyniki wcześniej przeprowadzonej diagnozy potrzeb i potencjału kulturowego, a co za tym idzie zrealizowane w duchu partycypacji społecznej, tj. bliskiej i bezpośredniej współpracy z mieszkańcami.

Przeprowadzenie diagnozy, o której mowa wyżej, było punktem wyjścia w inicjowaniu wspólnych oddolnych działań, odpowiadających na realne potrzeby społeczności lokalnej.

Cele badawcze

Celem badania było poznanie potrzeb i potencjału kulturowego społeczności lokalnej.

Powyższe dokonać się mogło dzięki bezpośrednim spotkaniom, jakie odbyliśmy z mieszkańcami. W celu uzupełnienia posiadanej wiedzy dokonałyśmy analizy dokumentów zastanych.

Badając potencjał kulturowy skupiałyśmy swoją uwagę na wielowymiarowych zasobach, takich jak: kompetencje, liderzy, wartości, infrastruktura, aktywność,

czy też gotowości do partnerskiego - na rzecz kultury - działania, którego znajomość w zestawieniu z potrzebami pozwoli nam na postawienie kolejnego kroku w procesie inicjowania oddolnych działań, realizowanych w przestrzeni naszej gminy, zawsze z i na rzecz społeczności lokalnej.

Metody i narzędzia badawcze

W procesie diagnozy wykorzystywaaliśmy metodę triangulacji, co oznacza, że zbierania danych dokonywaaliśmy przy wykorzystaniu co najmniej dwóch metod (m.in. wywiad, warsztaty, ankieta), a otrzymywane wyniki porównywaaliśmy i łączyliśmy w jedną całość.

Powyższe jest zatem potwierdzeniem, że w prowadzonym badaniu wykorzystaliśmy zarówno metody jakościowe (m.in. wywiady, warsztaty), jak także ilościowe (m.in. ankiety).

Narzędzia badawcze dobieraaliśmy z myślą o grupie docelowej oraz czasie trwania procesu badawczego.

Metody **JAKOŚCIOWE i ILOŚCIOWE**, jakie wykorzystaliśmy podczas diagnozy:

warsztaty

do udziału w których zaprosiliśmy młodych ludzi (24 osoby)

wywiady

narzędzie to wykorzystaliśmy w badaniu potrzeb, osób młodych, dorosłych oraz seniorów (21 respondentów)

gadająca ściana

do jej "ożywienia" zaprosiliśmy społeczność zamieszkującą Krzeszów i Pisarzowice (63 odpowiedzi)

ankiety online i offline skierowane były do wszystkich grup wiekowych (72 respondentów)

O co pytałyśmy naszych respondentów?

- o najlepsze miejsce do organizacji wydarzeń kulturalnych
- o to z jakiej oferty najchętniej by skorzystali i o uzasadnienie wyboru
- o poziom zadowolenia aktualną ofertą kulturalną CBK
- o kanały komunikacji

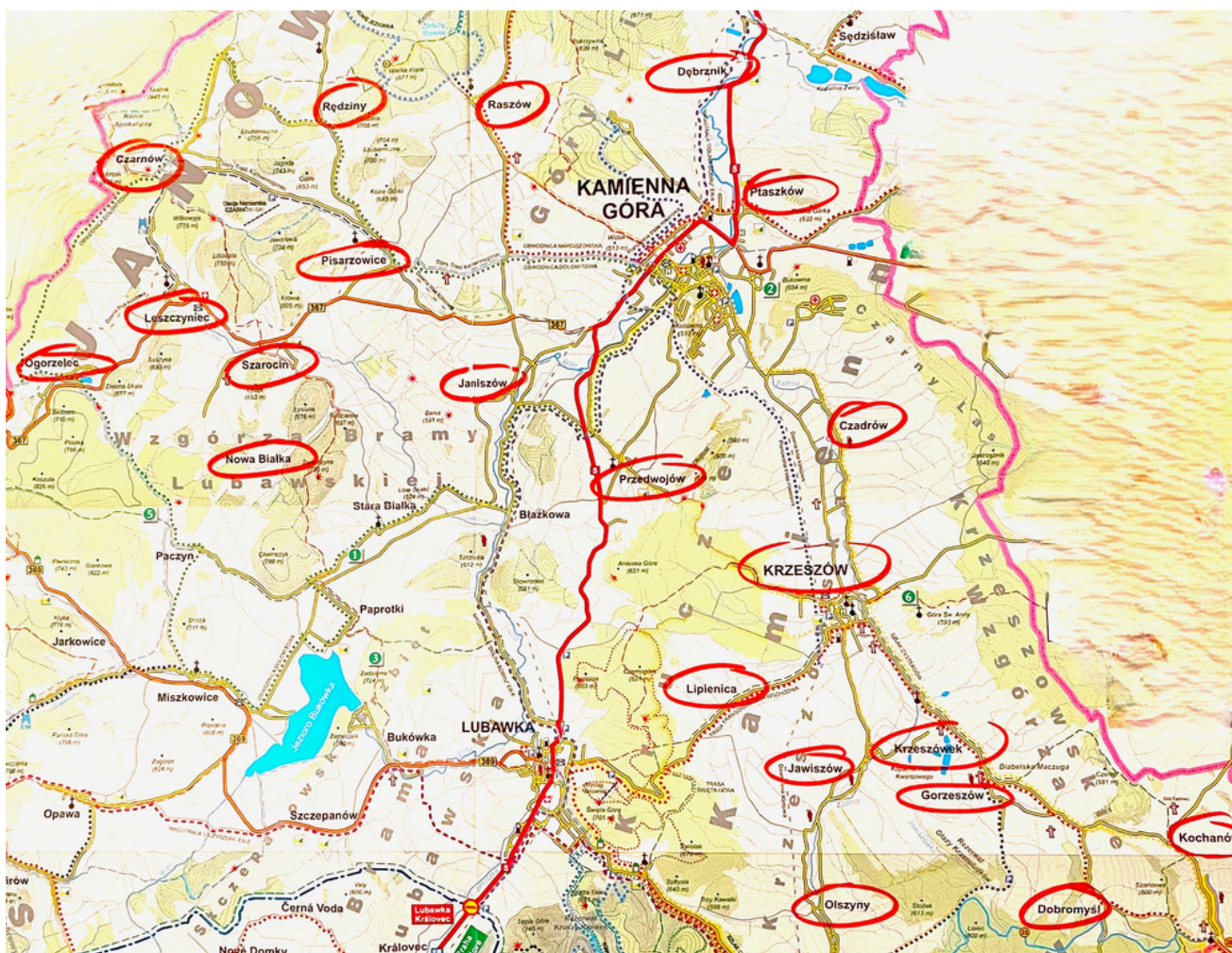
Ankiety zaczynały się od metryczki:

- płeć
- przedział wiekowy
- potencjalnego odbiorcę oferty CBK

Charakterystyka badanego środowiska i jego potencjał

Gminna Kamienna Góra jest gminą wiejską, liczącą 8860 mieszkańców*. W granice gminy wchodzi 21 wsi: Czadrów, Czarnów, Dębrznik, Dobromyśl, Gorzeszów, Janiszów, Jawiszów, Kochanów, Krzeszówek, Leszczyniec, Lipienica, Nowa Białka, Ogorzelec, Olszyny, Pisarzowice, Przedwojów, Ptazzków, Raszów, Rędziny, Szarocin oraz Krzeszów. Ułożone są one “obwarzankowo” w stosunku do miasta Kamienna Góra.

*źródło: Lokalna Strategia Rozwoju Gminy Kamienna Góra na lata 2023-2030

Gmina Kamienna Góra leży w powiecie kamiennogórskim, na który składają się łącznie 4 gminy. Od północy graniczy ona z gminą wiejską Marciszów, od południa z gminą miejsko-wiejską Lubawką, a w jej centralnym punkcie znajduje się miasto Kamienna Góra. Gmina Kamienna Góra zajmuje południową część województwa dolnośląskiego, granicząc jednocześnie z Czechami. Od Wrocławia - stolicy Dolnego Śląska dzieli ją odległość około 90 km.

Niewątpliwie potencjałem Gminy Kamienna Góra jest jej **bogate dziedzictwo kulturowe**, na które składa się*:

- 46 zabytków nieruchomości wpisanych do rejestru zabytków,
- zabytki ruchome wpisane do rejestru zabytków,
- pomniki historii,
- 602 obiekty wpisane do gminnej ewidencji zabytków Gminy Kamienna Góra.

Najważniejsze zabytki Gminy Kamienna Góra zlokalizowane są w Krzeszowie i Raszowie.

Należą do nich*:

- Pocysterski kompleks klasztorny w Krzeszowie „Perła Europejskiego Baroku”,
- „Pawilon na wodzie”
- Kalwaria Krzeszowska,
- Mauzoleum rodziny Schaffgotschów w Raszowie.

*źródło: Lokalna Strategia Rozwoju Gminy Kamienna Góra na lata 2023-2030

Powyższe predysponuje gminę do rozwoju funkcji turystyczno-wypoczynkowej. Podstawową jej formą jest **turystyka pielgrzymkowa** naturalnie związana z zespołem klasztornym w Krzeszowie, **turystyka krajoznawcza**: rowerowa, piesza, wypoczynkowa, obejmująca narciarstwo śladowe i zjazdowe oraz rekreacyjną, związaną m.in. z ofertą kulturalną jaką proponuje Centrum Biblioteczno-Kulturalne i o której mowa w rozdziale KULTURA.

Wypoczynek nad wodą oraz podążenie ścieżkami dydaktycznymi, może być jej formą uzupełniającą.

Gmina Kamienna Góra bogata jest w **ścieżki rowerowe**. Przez jej teren przebiega droga rowerowa relacji Krzeszów – Kamienna Góra (przez Czadrów) o łącznej długości 13,105 km oraz pięć tras rowerowych:

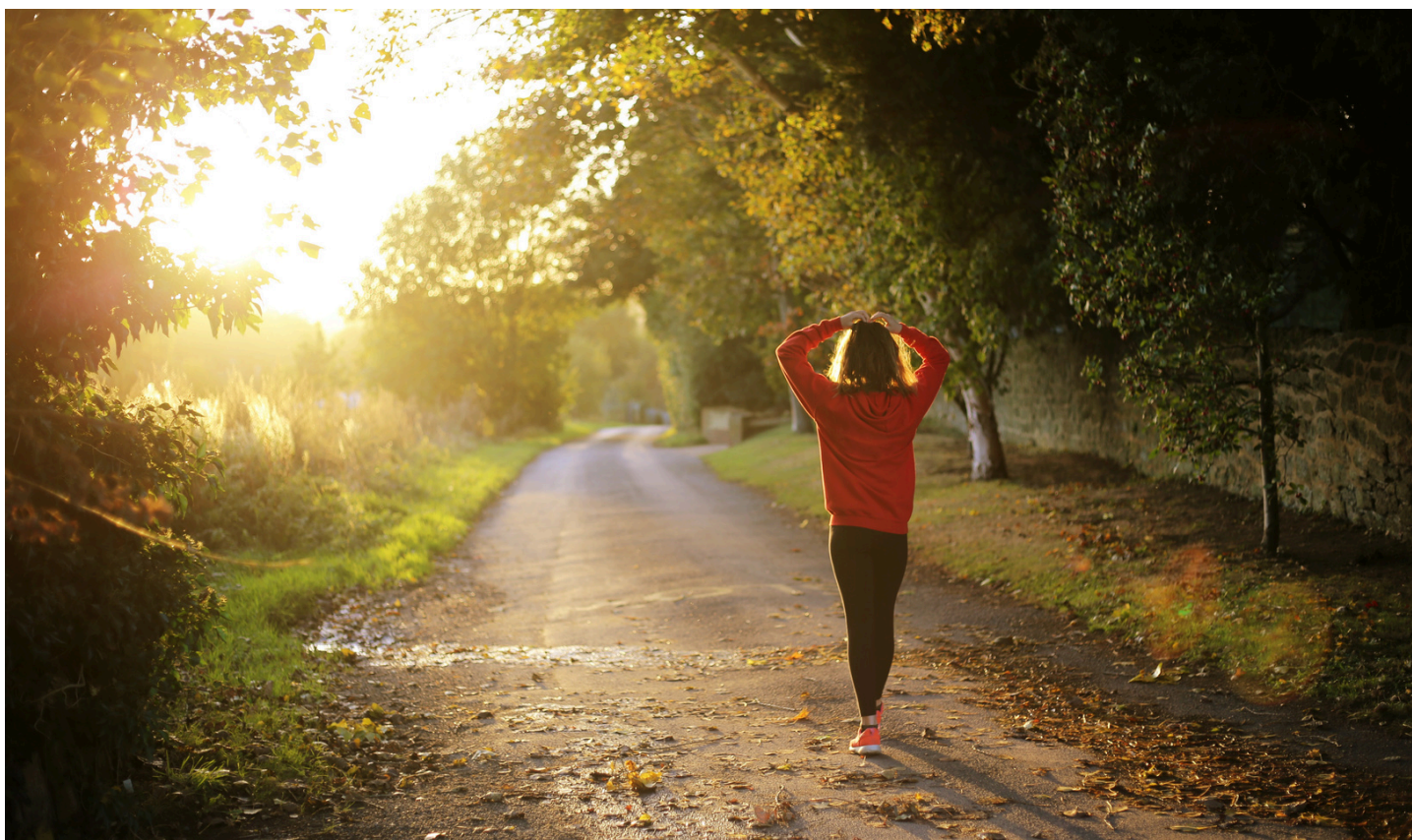
- żółta – Szlak Cystersów (długość: 54,6 km),
- zielona – Obwodnica Dolomitowa (43,9 km),
- czerwona – Trasa Graniczna Wschodnia (39,4 km),
- niebieska – MTB Kolorowe Jeziora (12 km),
- oznakowana trasa ER-6 – Magistrała „Dolina Bobru” (34 km).

Źródło: Lokalna Strategia Rozwoju Gminy Kamienna Góra na lata 2023-2030

W większości przeznaczone są one dla turystyki i rekreacji rodzinnej oraz dla rowerów trekkingowych. Wielu atrakcji na trasach spodziewać się mogą również rowerzyści górscy (typu MTB).

Obszar gminy zajmuje część Sudetów Środkowych i jest mocno urozmaicony krajobrazowo. **Mekką dla piechurów** są m.in. Rudawy Janowickie, Krzeszowskie Wzgórza, Góry Kamienne czy Góry Krucze. Będąc w Gminie Kamienna Góra warto odwiedzić rezerwat przyrody Głazy Krasnoludków, Rudawski Park Krajobrazowy czy zobaczyć tutejsze pomniki przyrody.

Źródło: Lokalna Strategia Rozwoju Gminy Kamienna Góra na lata 2023-2030

Na terenie naszej gminy działają organizacje pozarządowe, w tym kluby sportowe, instytucje i ludzie, którzy stanowią bazę do budowania lokalnego partnerstwa również w sferze kultury.

Najbardziej aktywne organizacje pozarządowe na terenie gminy Kamienna Góra*:

- Stowarzyszenie Rozwoju Regionalnego „Perła Baroku”
- Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju wsi Leszczyniec „Leszczynowa Dolina”
- Stowarzyszenie „Nasza Wieś” w Ptaszkowie
- Stowarzyszenie Optymistów Krzeszowskich
- Stowarzyszenie Grupa Ratownictwa Specjalistycznego Medyk 4x4 w Leszczyńcu
- Stowarzyszenie Gospodyń Wiejskich „Szarociniarki”
- Wrzosowisko Ogorzelec
- Wiejskie Stowarzyszenie Dance Life
- KGW Folk Przedwojów
- KGW Wesole Babki z Pisarzowic
- Pisarzowicka Grupa Rekreacyjna
- Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Kwiat Lnu”

*źródło: Lokalna Strategia Rozwoju Gminy Kamienna Góra na lata 2023-2030

Niepodważalnym walorem naszej gminy jest jej członkostwo w ostatnim z wymienionych tj. Stowarzyszeniu Lokalna Grupa Działania „Kwiat Lnu”, dzięki któremu zarówno sama gmina, organizacje społeczne, jak i mieszkańcy, mogą ubiegać się o dotacje

ze środków Unii Europejskiej na realizację projektów sprzyjających rozwojowi regionu.

Lokalna Grupa Działania jest grupą partnerów i przedstawicieli różnych środowisk z pogranicza Sudetów Zachodnich i Środkowych, których jednoczy wspólny cel - zrównoważony rozwój obszarów wiejskich.

LGD tworzą partnerzy w liczbie 75 członków, reprezentujący 3 sektory: samorządowy, prywatny i społeczny, z obszaru 8 gmin, tj. Boguszków-Gorce, Czarny Bór, Kamienna Góra, Lubawka, Marciszów, Mieroszów, Stare Bogaczowice i Szczawno-Zdrój, leżących w granicach administracyjnych dwóch powiatów: kamiennogórskiego oraz wałbrzyskiego*.

*źródło: Strategia Rozwoju Lokalnego Kierowanego przez Społeczność w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 – 2020(23) Lokalnej Grupy Działania Kwiat Lnu

Statutowa działalność stowarzyszenia polega na wsparciu mieszkańców z obszaru LGD zgodnie z Lokalną Strategią Rozwoju - dokumentem, w którym zapisane są cele, a których osiągnięcie przyczynia się do zrównoważonego rozwoju naszej gminy. Opracowanie Lokalnej Strategii Rozwoju za każdym razem odbywa się wspólnie z przedstawicielami różnych środowisk z terenu partnerstwa.

Kultura

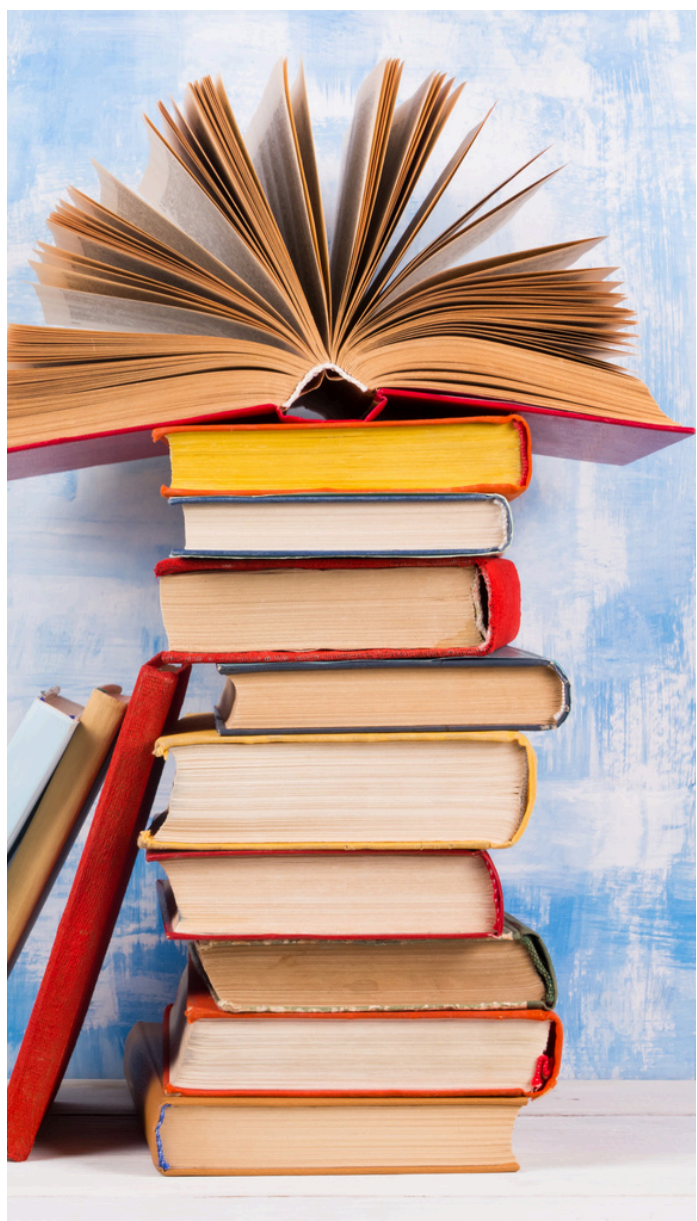
Działalność kulturalna na terenie Gminy Kamienna Góra oparta jest przede wszystkim na zadaniach realizowanych przez Centrum Biblioteczno-Kulturalne Gminy Kamienna Góra (CBK), które swoją siedzibę ma w Krzeszowie.

Centrum w swojej strukturze posiada:

- **bibliotekę publiczną** w Krzeszowie oraz 3 filie biblioteczne: Pisarzowice, Leszczyniec i Gorzeszów,
- **dom kultury** w Krzeszowie oraz Pisarzowicach.

Biblioteka i jej filie udostępniają swoje zbiory i aktywnie promują czytelnictwo poprzez udział w ogólnopolskich projektach i akcjach czytelniczych.

- Projekt MKiDN – Mała Książka Wielki Człowiek skierowany do najmłodszych dzieci od 3 lat
- Narodowe czytanie
- Noc Bibliotek
- Spotkania autorskie
- „Rok Lema” – cykl imprez tematycznych, warsztatów, konkursów związanych z pisarzem oraz z jego twórczością,

- Udział w akcji "Z książką na walizkach" – organizowanej przez Bibliotekę Dolnośląską im. Tadeusza Mikulskiego we Wrocławiu
- Tydzień Bibliotek – spotkania z uczniami szkół podstawowych.

W domach kultury, działających przy CBK prowadzone są sekcje kulturalno-sportowe, w tym: karate, joga, warsztaty malarstwa, akrobatyka sportowa, fitdance oraz nauka gry w szachy.

Dom Kultury w Krzeszowie jest również organizatorem wielu imprez cyklicznych, m.in.:

- Gminny Konkurs Palm i Potraw Wielkanocnych
- Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy
- Dożynki Gminne
- Złot Krasnali
- Polski Rock na Dzień Niepodległości
- Przegląd Tradycyjnych stołów Wigilijnych
- Jarmark Dąbrówki

Ponadto w domu kultury w Krzeszowie organizowane są duże wydarzenia artystyczne: koncerty, przedstawienia teatralne, operetkowe oraz kabaretowe, na które przyjeżdżają osoby, zamieszkujące poza granicami gminy Kamienna Góra, czy powiatu kamiennogórskiego. W murach krzeszowskiego domu kultury gościmy sympatyków kultury również z Wrocławia, Wałbrzycha, czy Jeleniej Góry.

Wydarzenia kulturalne na dużą skalę promowane są głównie za pośrednictwem Internetu. W tym celu pracownicy CBK wykorzystują media społecznościowe m.in. FaceBook, TikTok. W zakresie tym bardzo dużo dzieje się na kanale YouTube, prowadzonym przez CBK.

CBK krzeszow

kanal video Centrum Biblioteczno Kulturalnego Gminy Kamienna Góra

To jeszcze nie koniec atrakcji, jakie oferuje nam Centrum Biblioteczno-Kulturalne Gminy Kamienna Góra.

W Domu Kultury w Krzeszowie realizowany jest projekt „**Kino za Rogiem**”. W 2021 roku, w ramach jego działalności, zagrano 126 seansów, a z oferty skorzystało ponad tysiąc widzów.

Kameralna sala kinowa mieści 20 osób. W kinie można obejrzeć nie tylko filmy, ale też transmisje na żywo wydarzeń kulturalnych i sportowych oraz własne prezentacje.

Centrum Biblioteczno-Kulturalne jest również realizatorem projektów, na które pozyskuje zewnętrzne finansowanie.

W latach 2021 -2023 zrealizowało dwa projekty:

- "Kulturalni i Medialni" - w ramach programu Konwersja cyfrowa domów kultury; 2021 rok. Kwota wsparcia 132.000,00 zł. Zadanie polegało na doposażeniu instytucji w sprzęt do tworzenia nagrań filmowych, realizacji działań online,
- "Muzyka wśród drzew" - w ramach programu Kultura-Interwencje; 2023 rok. Kwota wsparcia 16.500,00 zł. Zadanie polegało na realizacji cyklu bezpłatnych koncertów w Parku Natury i Kultury w Krzeszowie, z różnorodną muzyką.

Oba z powyższych zarządzane były przez Narodowe Centrum Kultury.

Istniejące dziś w Krzeszowie studio nagrań, które stworzone i wyposażone zostało w ramach projektu “Kulturalni i Medialni”, stanowi ważny element w tworzeniu lokalnej kultury oraz edukacji multimedialnej.

Czy mieszkańcy gminy Kamienna Góra korzystają z oferty kulturalnej Centrum Bibliotecznego i jaki jest poziom ich zadowolenia?

Wg danych z ankiet:

- 52 respondentów korzysta z aktualnej oferty CBK

źródło: 72 ankiety - 20 osób nie udzieliło odpowiedzi na to pytanie

Poziom swojego zadowolenia określają na:

BARDZO DUŻE - 36 respondentów
WYSTARCZAJĄCE - 26 respondentów
MAŁE - 8 respondentów
BRAK - 0 respondentów

źródło: 72 ankiety, w tym 70 odpowiedzi w pytaniu o poziom zadowolenia ofertą CBK

Infrastruktura kulturalna, zgodnie z zapisami zawartymi w Lokalnej Strategii Rozwoju Gminy Kamienna Góra, posiada sporo ograniczeń. Związane są one m.in. niewystarczającą liczbą pomieszczeń w istniejących obiektach, jak także brakiem infrastruktury dla młodzieży (np. skatepark, sala spotkań itp.). Stan techniczny ośrodka kultury oraz kina oceniany jest jako dobry, a bibliotek jako przeciętny. Przeprowadzona analiza potrzeb w zakresie optymalizacji sieci obiektów kultury wskazała na konieczność modernizacji ośrodka kultury i bibliotek. Stąd też, pierwszym w tym kierunku krokiem, jest modernizacja obiektu w Pisarzowicach i utworzenie tam Mediateki. Jej otwarcie planowane jest na grudzień br.

Modernizacji wymaga również, zlokalizowana na pierwszym piętrze, biblioteka w Krzeszowie. Podyktowana jest ona m.in. brakiem dostępności (m.in. schody, brak windy) dla osób ze szczególnymi potrzebami, w tym osoby starsze, które osobiście wyrażają zapotrzebowanie w powyższym zakresie.

Warto mieć na uwadze, że w ostatnich latach przeobrażeniom podlega model uczestnictwa w kulturze oraz sposób funkcjonowania polskich placówek bibliotecznych. Nowe wyzwania generują nowe potrzeby, zarówno w realizacji nowatorskich działań, opartych na współpracy czy w obszarze aranżacji bibliotecznej przestrzeni - "bez barier". Miejsca powszechnego dostępu do kultury, wiedzy, informacji i technologii, sprzyjającemu budowaniu i rozwijaniu kapitału ludzkiego.

Nad kulturą, w Gminie Kamienna Góra, czuwa 9 osobowy zespół, na który składa się: czterech bibliotekarzy, dwóch animatorów kultury, jeden akustyk - technik sceniczny, dwóch pracowników gospodarczych oraz dyrektor.

Realizacja diagnozy

Diagnoza pn. Kulturalna Baza, realizowana była w okresie od **12 marca 2024 do 12 kwietnia 2024** roku przez Centrum Biblioteczno-Kulturalne Gminy Kamienna Góra.

Proces diagnozy prowadzony był w ramach programu Dom Kultury + Inicjatywy Lokalne 2024 Narodowego Centrum Kultury.

Celem diagnozy było poznanie potencjału kulturowego mieszkańców gminy Kamienna Góra (m.in. miejsc do uprawiania kultury, liderów, infrastruktury) oraz potrzeb kulturalnych jej mieszkańców.

W ramach procesu badawczego pytałyśmy mieszkańców i mieszkanki o gotowość do uprawiania kultury, o to w jaki sposób spędzają czas wolny oraz jakie mają pomysły na jego zagospodarowanie. Pytałyśmy również o zadowolenie z aktualnej oferty kulturalnej Centrum, skojarzenia związane z kulturą oraz o niezawodne narzędzia w komunikacji z nimi.

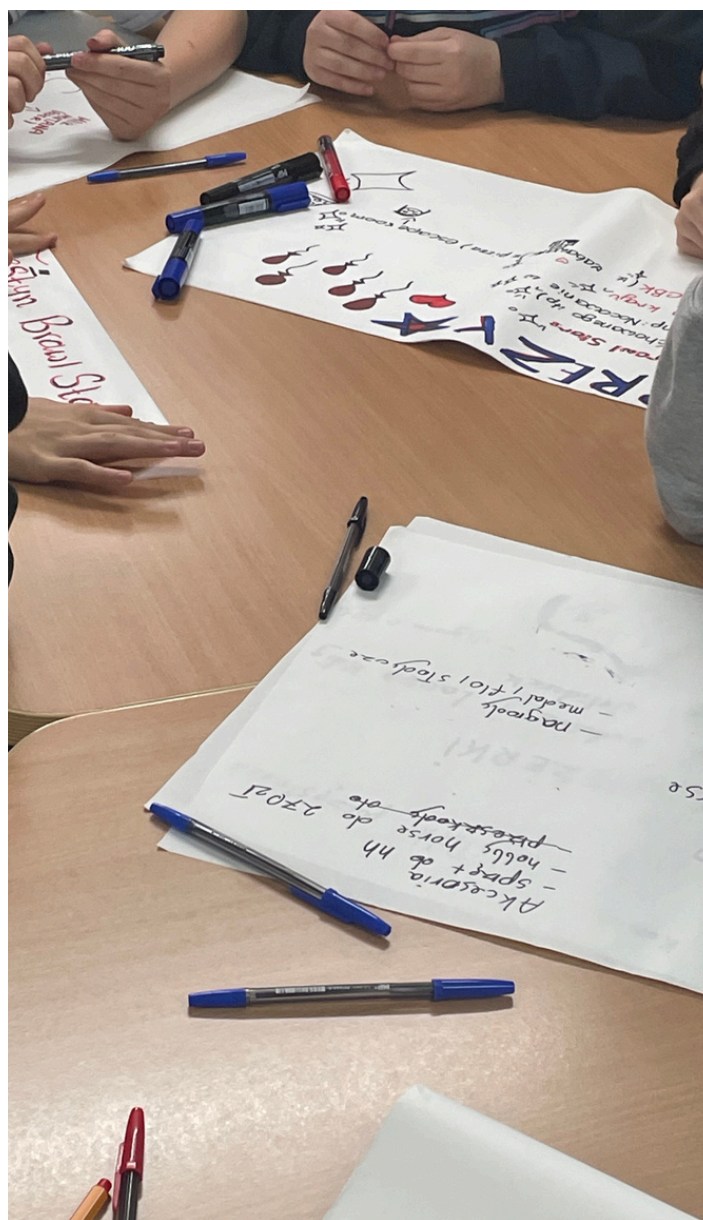
W czasie trwania diagnozy wraz z mieszkańcami Gminy Kamienna Góra, miałyśmy okazję bliżej przyjrzeć się jej potencjałowi kulturowemu, jak także porozmawiać o potrzebach w powyższym zakresie. Lokalną społeczność zaprosiłyśmy do wypełniania **ankiet**, które dostępne były zarówno w formie online, jak i tradycyjnej - papierowej. **“Gadające ściany”**, zlokalizowane w domach kultury w Krzeszowie i Pisarzowicach, cieszące się dużym zainteresowaniem “opowiedziały” nam co nieco o lokalnej kulturze. Natomiast w dniach 4-5 kwietnia br. miałyśmy okazję do **bezpośrednich spotkań i rozmów**. Podczas dwóch dni, wraz z kamerą, odwiedziliśmy:

LESZCZYNIC - w tutejszej bibliotece spotkałyśmy się z niewielką grupą seniorów oraz młodymi czytelniczkami

PISARZOWICE - spotkanie z osobami dorosłymi i seniorami miejsce miało w domu kultury, a z młodymi mieszkańcami Pisarzowic spotkałyśmy się w lokalnej szkole

KRZESZÓW - w warsztatowym spotkaniu w domu kultury udział wzięły młode osoby - na co dzień uczestniczki zajęć teatralnych

CZADRÓW - o lokalnej kulturze, z mieszkańcami wsi, rozmawiałyśmy w murach budynku - Inkubator Przedsiębiorczości

Wg ankietowanych **najlepszym miejscem do uprawiania kultury** w Gminie Kamienna Góra jest Krzeszów - 62 odpowiedzi (dom kultury, parking, plener, plac zabaw, boiska), Pisarzowice - 9 odpowiedzi (dom kultury, boiska) oraz inne wsie - 1 odpowiedź (świetlice wiejskie).

Podczas bezpośrednich rozmów z mieszkańcami gminy, w odpowiedzi na pytanie, o którym mowa wyżej, zauważono tendencję do wskazywania zamieszkiwanych przez respondentów miejscowości. Sytuacja ta miała miejsce zarówno w Krzeszowie, Pisarzowicach, Czadrowie czy Leszczyńcu.

W procesie diagnozy udział wzięło łącznie 180 mieszkańców naszej gminy, pochodzących z różnych grup wiekowych:

- **dzieci i młodzież 9-19 lat;**
- **dorośli - osoby w wieku produkcyjnym oraz aktywne zawodowo;**
- **seniorzy.**

Jednym z narzędzi badawczych, była *Gadająca ściana*. Przy jej wykorzystaniu zaprosiliśmy mieszkańców Krzeszowa i Pisarzowic (to tutaj zlokalizowane są domy kultury; odległość między miejscowościami wynosi ok. 14 km) do dokończenia myśli: ***KULTURA jest/ powinna być...***

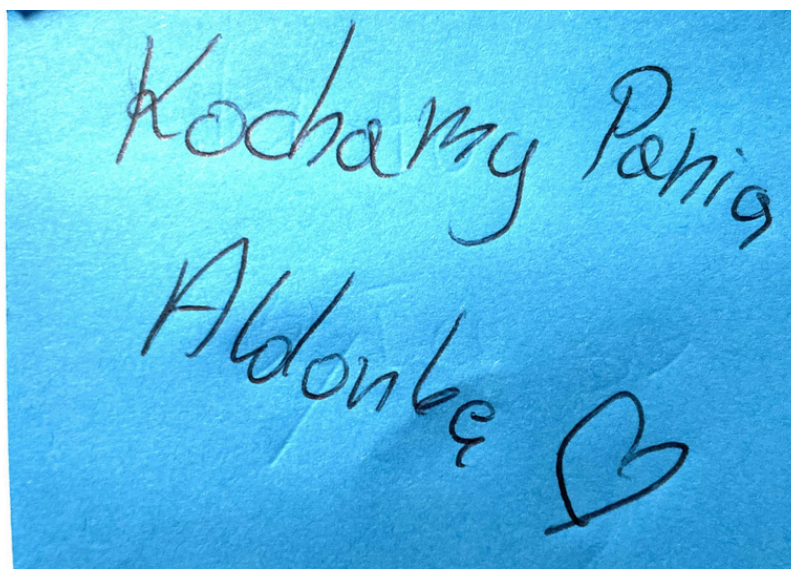

29 mieszkańców Pisarzowic wypowiedziało się w następujący sposób: **Piszarzowicka kultura JEST:** zajęcia fines, joga, zumba

Piszarzowicka kultura POWINNA BYĆ: zajęcia teatralne, warsztaty: zielarskie, kosmetyczne, wokalne, kulinarne, z makramy, dla kobiet, kurs języka angielskiego dla dorosłych, kącik kawiarniany, prelekcje na temat regionu, wycieczki piesze i rowerowe, dostępna dla wszystkich, spotkania i zajęcia dla seniorów, w tym prozdrowotne, spotkania z ciekawymi ludźmi, karaoke, sala zabaw.

34 mieszkańców Krzeszowa określiło lokalną kulturę w następujący sposób:

Krzeszowska kultura JEST: kino, super, ekstra, bogata w wydarzenia, atrakcyjna, najlepsza, mega fajne zajęcia, the best, bardzo fajna, wychodzi naprzeciw oczekiwaniom mieszkańców,

Krzeszowska kultura POWINNA BYĆ: wspierana przez społeczeństwo inicjatywami oddolnymi i wolontariatem, bardziej dla seniorów, angażować bardziej młodych, dyskoteki dla młodzieży, balet dla dzieci, brakuje atrakcji, warsztaty z kultury japońskiej, opieka nad pieskami z schroniska.

Analiza wyników badań potrzeb kulturalnych mieszkanek i mieszkańców gminy Kamienna Góra, w zakresie oferty kulturalnej z której najchętniej by skorzystali, pozwoliła nam na stworzenie listy **TOP 3***:

KONCERTY

(jazz, pop, muzyka klasyczna, dance, rock, poezja śpiewana, rap, hip-hop, dla dzieci,)

WARSZTATY

(taneczne, edukacyjne, rozwojowe, komunikacji z dziećmi, teatralne, wokalne, medialne, akrobatyka, kulinarne, zdrowego żywienia, fotograficzne, ruchowe, programowanie, dla kobiet przyrodnicze, komputerowe, malarskie, rękodzielnicze, w tym makrama, krawieckie, nauka języka angielskiego, dla dzieci podczas wakacji, prozdrowotne, nauka gry na gitarze,)

SPOTKANIA

(z ciekawymi ludźmi, w tym autorskie, podróżnicze, ze sportowcami, z bohaterami bajek, z muzykami, kabarety, okazjonalne np. Dzień Kobiet, dla seniorów, dyskoteki)

*źródło: ankiety

Chętnie wezmę udział w:
...taneczne, ruchowe, ...
...ki, bajki w kinie - 0,5 godziny ...
... z animatorami, warszta ...

Chętnie wezmę udział w:
...Warsztatami tematycznymi ...
...dla dzieci ...

Chętnie wezmę udział w:
...zajęcia ... z udziałem nie ...

Chętnie wezmę udział w:
...workshopów ...
...workshopów ...

Grupy docelowe

Średni wiek mieszkańców Gminy Kamienna Góra wynosi 40,4 lat i jest porównywalny do średniego wieku mieszkańców województwa dolnośląskiego oraz do średniego wieku mieszkańców całej Polski. Nieco ponad 50% mieszkańców gminy stanowią kobiety (de facto stanowiły one również największą grupę respondentów). Najliczniejszą grupą mieszkańców są osoby w wieku produkcyjnym tj. między 40-49 lat (1400) i 35-39 lat (761) oraz senioralnym 60-64 lata (706). Liczba młodych ludzi - w wieku między 15-19 lat wynosi 510*, nieco młodszych 10-14 lat jest niewiele więcej - 553 osoby.

*źródło: www.polskawliczbach.pl

DOROŚLI

W procesie diagnozy udział wzięły osoby dorosłe, aktywne zawodowo (w tym m.in. sołtysi) oraz w wieku produkcyjnym tj. *młodzi rodzice*.

Najliczniejsza i najaktywniejsza grupa wiekowa na terenie gminy, mocno zaangażowana w sam proces badawczy, jak także działania kulturalne, oferowane przez CBK, jednak wyrażająca potrzebę jej poszerzenia.

WARSZTATY: kulinarne, rękodzielnicze, prozdrowotne, dla dzieci, nauka języka angielskiego,
SPOTKANIA: stand-up, z ciekawymi ludźmi, w tym z pisarzami, artystami
INNE: koncerty, kursy doszkalające

W sposobie komunikowania się z osobami dorosłymi przeważa Facebook.

LUDZIE MŁODZI

To druga pod względem liczebności grupa społeczna, zamieszkująca Gminę Kamienna Góra.

Stanowili oni znaczny % respondentów, biorących udział w diagnozie. Oprócz ankiet, które wypełnili online i offline, wzięli udział w działaniach warsztatowych.

Czego się dowiedziałyśmy?

CBK, boisko, altana to najlepsze miejsca do spotkań z kulturą:

KONCERTY: m.in. Genzie, Mortal, Trzech Króli, Sanah, Dawid Kwiatkowski,

WARSZTATY: taneczne, teatralne, medialne, akrobatyka, kulinarne,

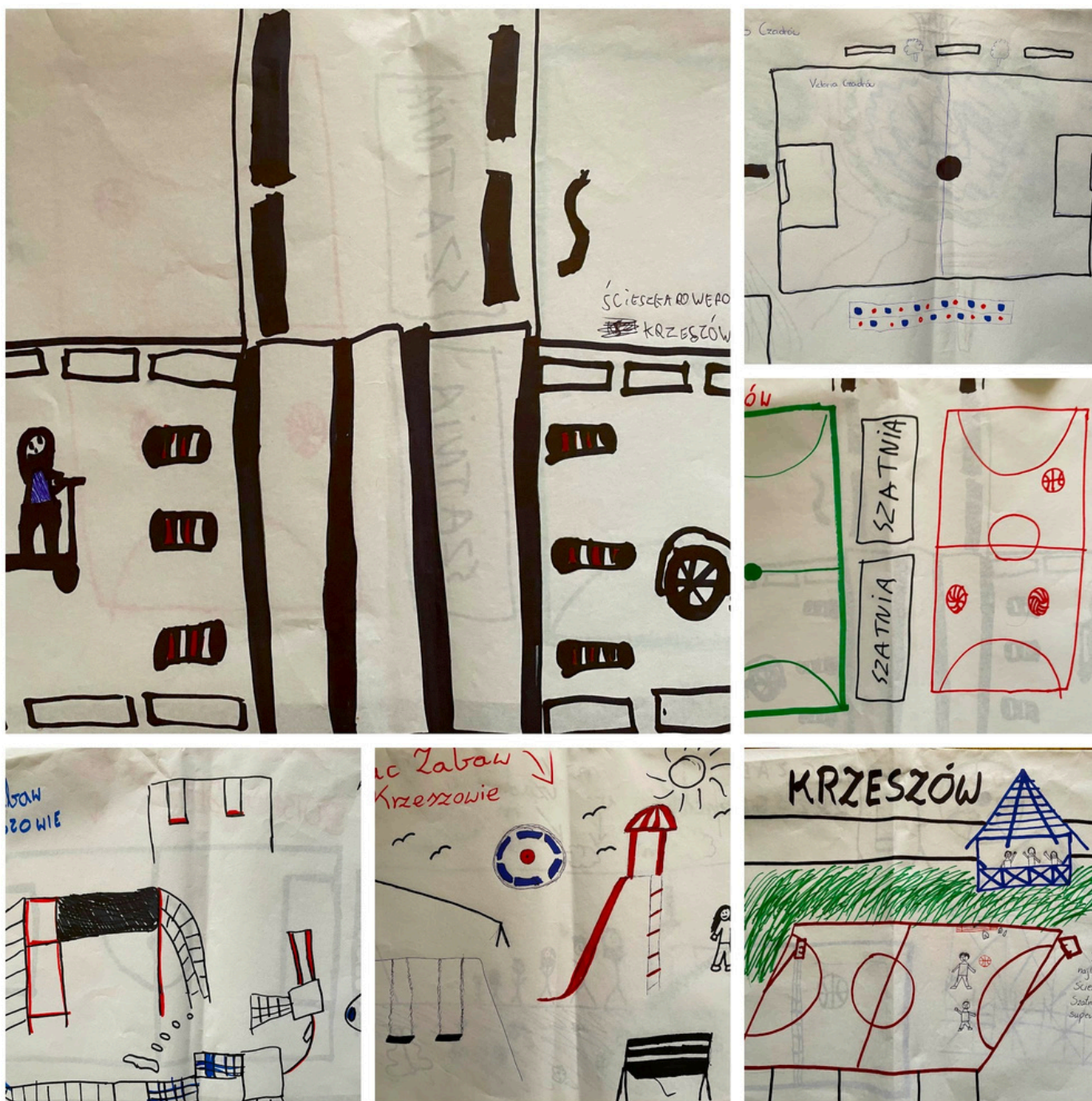
SPOTKANIA z ciekawymi ludźmi, w tym sportowcami, muzykami, aktorami.

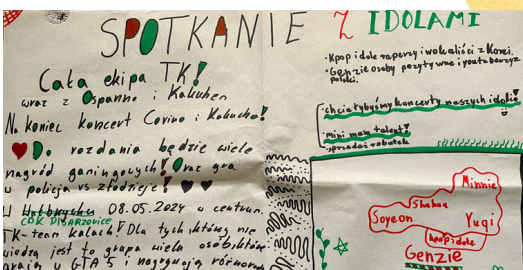
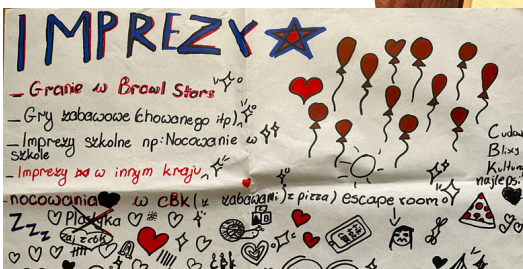
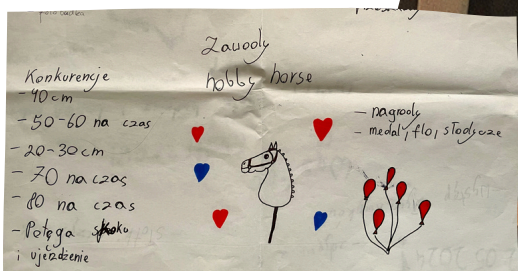
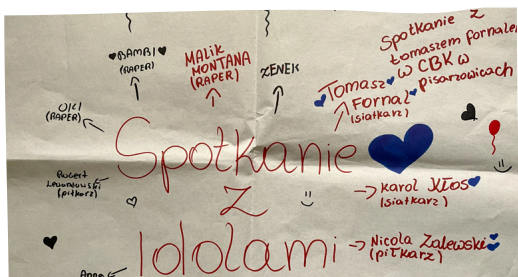
Celem warsztatów było poznanie miejsc, w których młodzi ludzie, na co dzień spędzają czas wolny i na terenie których zorganizowaliby m.in. spotkania z ciekawymi ludźmi, zapraszając na wydarzenia swoich rówieśników.

W komunikacji z młodym pokoleniem posłużą MESSENGER, FB, TIK-TOK, INSTAGRAM

W procesie diagnozy (warsztaty) udział wzięło 22 młodych ludzi. To społeczność wyrażająca potrzebę podmiotowego traktowania, otwarta na bycie twórcą i zarazem aktywnym odbiorcą kultury. Nie mogło zatem zabraknąć rozmów o KULTURZE - próby jej zdefiniowania, również na zasadzie skojarzeń oraz próby jej zaprojektowania.

SENIORZY

To już ostatnia grupa wiekowa, która wzięła aktywny udział w naszej diagnozie. Z seniorami spotkałyśmy się w Leszczyńcu i Pisarzowicach.

W efekcie badań poznałyśmy potrzeby kulturalne seniorów: wycieczki poza gminę, zajęcia prozdrowotne, w tym spotkania z dietetykiem, rehabilitacja, warsztaty kulinarne, warsztaty artystyczne, koncerty lokalnych młodych artystów, warsztaty zielarskie, zagospodarowanie przestrzeni miejskiej.

Dowiedziałyśmy się również, że najlepszym sposobem na komunikację z seniorami jest: osobista rozmowa, sms, plakat, czy poczta pantoflowa.

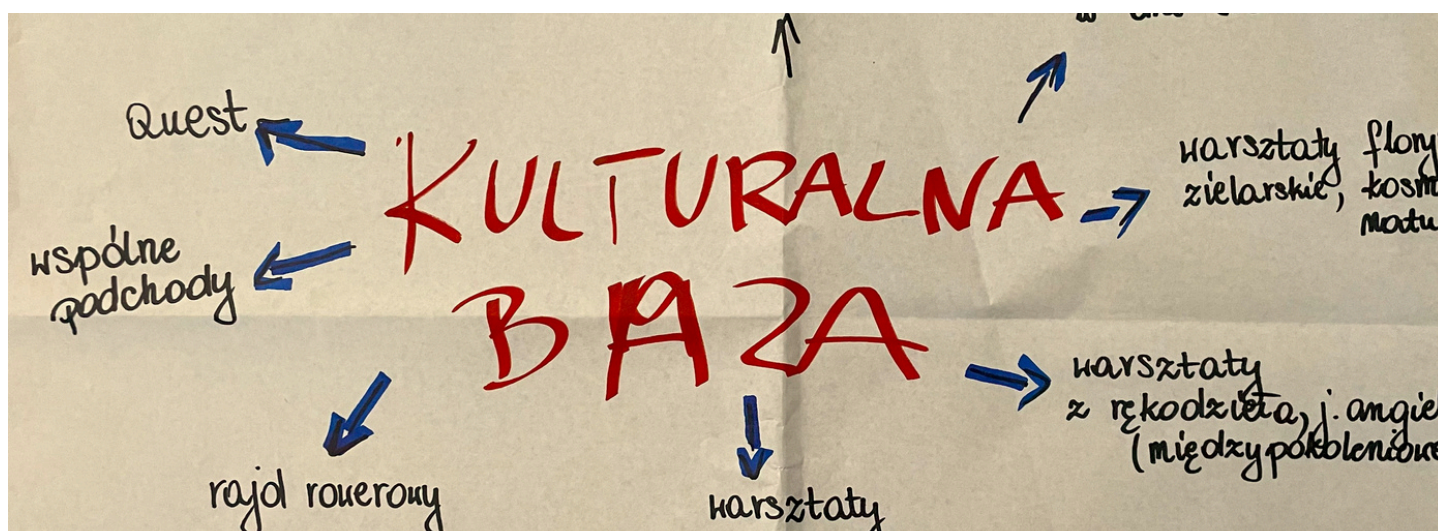

Seniorzy zapytani o bariery dostępu do kultury, świadczonej w obiektach CBK, jednogłośnie wskazali na odległość między poszczególnymi miejscowościami (np. Leszczyniec- Krzeszów), a co za tym idzie brak komunikacji miejskiej oraz promocję działań, która w większości odbywa się drogą online i do której nie każdy senior dociera.

Inkubator Przedsiębiorczości w Czadrowie to miejsce spotkań dla lokalnej społeczności. Tutaj odbywają się spotkania, podczas których zapadają ważne dla wsi decyzje, tutaj też prowadzone są różnego rodzaju zajęcia i warsztaty. Również tutaj siedzibę swoją ma Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania "Kwiat Lnu".

5 kwietnia br. w murach Inkubatora Przedsiębiorczości, spotkałyśmy się z mieszkańcami wsi, aby porozmawiać o lokalnej kulturze oraz o współpracy z innymi, okolicznymi miejscowościami.

Podczas spotkania powstało kilka pomysłów na KULTURALNĄ BAZĘ,

z dobrodziejstw której, docelowo skorzystać będą mogli nie tylko mieszkańcy Czadrowa.

Uzupełniające działania diagnostyczne

Wykorzystując dane zwarte w Lokalnej Strategii Rozwoju Gminy Kamienna Góra na lata 2023-2030*, w kontekście prowadzonej diagnozy, warto odnieść się do problemów i potencjału gminy w trzech obszarach:

- społecznym
- gospodarczym
- przestrzennym

Strefa społeczna

Problemy rozwojowe:

- nasilające się negatywne trendy demograficzne - postępujący proces starzenia się społeczeństwa,
- braki w infrastrukturze kulturalnej związane z niewystarczającą liczbą pomieszczeń w istniejących obiektach oraz braki w infrastrukturze przeznaczonej dla młodzieży,
- niezadawalający dostęp do szerokopasmowego Internetu.

Potencjały rozwojowe:

- wysoka aktywność społeczna mieszkańców wyrażona liczbą organizacji pozarządowych,
- rozwinięta oferta kulturalna i sportowa,

Strefa gospodarcza

Problemy rozwojowe:

- niezadawalająca wartość wskaźnika przedsiębiorczości mieszkańców,
- problemy z dostępem do kadr,
- braki w infrastrukturze turystycznej

Potencjały rozwojowe:

- funkcjonowanie Inkubatora Przedsiębiorczości,
- potencjał do wielokierunkowego rozwoju turystyki,

Strefa przestrzenna

Problemy rozwojowe:

- braki w infrastrukturze sportowej,
- ograniczony dostęp do transportu zbiorowego,
- wymagająca rozbudowy i modernizacji infrastruktura drogowa i towarzysząca,

Potencjały rozwojowe:

- korzystne położenie gminy – bliskość granicy z Czechami,
- dobra zewnętrzna dostępność komunikacyjna gminy,
- dostęp do terenów rekreacyjnych,
- duże walory przyrodnicze i krajobrazowe.

Źródło: Lokalna Strategia Rozwoju Gminy Kamienna Góra na lata 2023-2030

Podsumowanie

Obecna diagnoza potrzeb i potencjału kulturowego jest pierwszą, która została przeprowadzana wśród społeczności Gminy Kamienna Góra.

Gmina Kamienna Góra, jak już wcześniej zostało wspomniane, to 21 wsi, z których zapewne każda dysponuje jakimś rodzajem potencjałem. W przeprowadzonej diagnozie potrzeb i potencjału kulturowego na warsztat wzięliśmy 4 z nich, tj. Krzeszów, Leszczyniec, Pisarzowice i Czadrów, zatem uwagę swoją skupmy właśnie na nich.

Mimo, że CBK swoją siedzibę ma w Krzeszowie, nie jest on w świadomościach mieszkańców gminy Kamienna Góra, uznawany za serce tutejszej kultury. Duże wydarzenia kulturalne, które organizowane są przez dom kultury w Krzeszowie oraz tutejsze Kino za rogiem, w większości skupiają rzesze zewnętrznych odbiorców. Krzeszowska społeczność korzysta natomiast z oferty cyklicznych zajęć, czy warsztatów. Podobna sytuacja ma miejsce w pozostałych wsiach. Dla mieszkańców z Pisarzowic, miejscem do uprawiania kultury jest tutejszy dom kultury (de facto działający w strukturach CBK z siedzibą w Krzeszowie). Mieszkańcy Leszczyńca spotykają się w świetlicy wiejskiej, a Czadrowa - w okresie jesienno-zimowym korzystają z przestrzeni inkubatora przedsiębiorczości, a wiosną i latem aktywizują się w plenerze. Każda wieś działa w swoich granicach i na rzecz swoich mieszkańców, wykorzystując w tym celu własny potencjał. Potencjał, którego jak wykazała analiza zebranych danych, nie brakuje żadnej miejscowości. Są one bowiem w posiadaniu zasobów materialnych (m.in. ludzie, liderzy, infrastruktura) i niematerialnych (m.in. umiejętności, doświadczenie, otwartość na partnerskie działania), które - z punktu lokalnego widzenia - są wystarczające do zaspokajania kulturalnych potrzeb. Jediną barierą w jej tworzeniu mogą być finanse. Choć i w tym obszarze, nie najgorzej radzą sobie lokalne organizacje

pozarządowe, czy kreatywni liderzy.

Jak widać działania mieszkańców Gminy Kamienna Góra, związane z kulturą, są bardzo głęboko zakorzenione w granicach zamieszkiwanych przez nich miejscowości. Nie świadczy to jednak o barierze w jej ogólnogminnym projektowaniu. Zdiagnozowany potencjał kulturowy, w tym m.in **gotowość do uprawnia kultury czy otwartość na współpracę z innymi powinien być punktem wyjścia w inicjowaniu partnerskich na jej rzecz działań**. Powyższe przyczyni się do wymiany doświadczeń, sieciowania, dzielenia zasobami i co niezwykle istotne - budowania relacji.

Mając powyższe na uwadze, w dalszej części raportu, pozwoliłyśmy sobie na opisanie rekomendacji, które warto wziąć pod uwagę przy planowaniu inicjatyw oddolnych w ramach Programu Dom Kultury+ Edycja 2024, jak także przy budowaniu - w najbliższej przyszłości - oferty kulturalnej Gminy Kamienna Góra.

Rekomendacje

W efekcie przeprowadzonych działań badawczych, rekomenduje się połączenie sił i zasobów, a co zatem idzie zbudowanie oferty z dobrodziejstw której skorzystać będą mogli wszyscy zainteresowani mieszkańcy gminy.

Może, takim punktem zapalnym w “Kulturalnej bazie” powinna być plenerowa kawiarenka w Czadrowie? Przy wspólnej kawie łatwiej rozważyć lokalne potrzeby, a inspirując się listą TOP 3, zaprojektować ofertę. W następnym zaś kroku, podjąć działania w kierunku pozyskania środków na inicjatywy oddolne - w ramach programu Dom Kultury+ - i przeprowadzić pilotaż partnerskiego projektu na rzecz kultury.

Motywy przewodnie powyższych mogą być, zarówno lokalna historia, tradycje, kwestie zdrowotne, czy pasje mieszkanek i mieszkańców, jak również ich wiek oraz płeć.

Co i dla kogo?

Przy planowaniu inicjatyw dla osób dorosłych warto rozważyć kwestie rekreacyjne, prozdrowotne lub edukacyjno-rozwojowe w kontakcie z kulturą.

Kulturę dla młodych, poprzez zaproszenie ich do współpracy, zaprojektujemy razem z nimi. Stwórzmy warunki, w których będą oni, zarówno twórcami, jak i aktywnymi jej odbiorcami. Przedyskutujmy np. temat spotkań z ciekawymi ludźmi (np. idolami), które zwieńczone zostaną kameralnym koncertem lub warsztatami...

Odpowiadając na potrzeby seniorów stwórzmy inicjatywy o charakterze spotkań z ciekawymi ludźmi, stwórzmy warsztaty teatralne, zaprośmy ich m.in. do udziału w warsztatach kulinarnych, połączonych np. ze spotkaniami z dietetykiem i rozmowami na temat zdrowej żywności. A może w ich efekcie powstanie jakaś lokalna książka kucharska?

Pewnym jest, że partycypacyjne podejście do budowania dobra wspólnego, w tym przypadku kultury, zaowocuje nie tylko jakością inicjatyw, lecz będzie ona miała również wpływa na efektywność działań oraz rodzaj i liczbę odbiorców.

Wykaz materiałów i źródeł badawczych

1

Narzędzia

ankiety online i offline
wywiady, warsztaty,
gadająca ściana

2

Raporty i strategie

Strategia Rozwoju Gminy Kamienna Góra na lata 2023-2030
Strategia Rozwoju Lokalnego Kierowanego przez Społeczność w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 – 2020(23) Lokalnej Grupy Działania Kwiat Lnu

3

Ustawy

Ustawa z dnia 8 marca 1990 o samorządzie gminnym

4

Strony www

www.polskawliczbach.pl

Osoby odpowiedzialne za tworzenie diagnozy

Do przeprowadzenia diagnozy zaangażowany został 5 osobowy zespół:

Aldona

dyrektorka CBK, inicjatorka działań projektowych, zaangażowana w cały proces diagnozy

Monika

animatorka kultury, aktywnie uczestnicząca w procesie diagnozy, również podczas bezpośrednich spotkań z lokalną społecznością

Ala

bibliotekarka z Krzeszowa, aktywnie uczestnicząca w procesie diagnozy, zachęcająca czytelników do udziału w badaniu, aktywna uczestniczka spotkań warsztatowych

Wioletta

bibliotekarka z Pisarzowic, aktywnie uczestnicząca w procesie diagnozy, zachęcająca czytelników do udziału w badaniu, aktywna uczestniczka spotkań warsztatowych

Asia

odpowiedzialna za wybór metod i opracowanie narzędzi badawczych, moderatorka spotkań z mieszkańcami, autorka raportu

oraz

Krzysiek

człowiek z kamerą, który proces diagnozy rejestrował z pełną pieczołowitością, TV Kamienna Góra

Kasia

animatorka w programie Dom Kultury + Edycja 2024 z ramienia Narodowego Centrum Kultury

Ministerstwo Kultury
i Dziedzictwa Narodowego

NARODOWE
CENTRUM
KULTURY

DOM
KULTURY+